Een kwalitatieve studie naar het gebruik van acupunctuur bij patiënten met chronische lage rugpijn

Haio: SUN Haixia , U.G.
Promotor: AVONTS Dirk
Praktijkopleider: BUYS Christine , Haelterman Jordi

Context: Lage rugpijn is ??n van de meest voorkomende aandoeningen in de huisartsenpraktijk in de laatste tien jaar, met een incidentie van 58.16 ? per jaar bij vrouwen en 60.21 ? ?per jaar bij mannen in Vlaanderen in de periode 2010-2012. Chronische lage rugpijn is een zeer frustrerend klinisch probleem zowel voor patiënten als voor artsen, dat patiënten er toe kan brengen om op zoek te gaan naar??alternatieve geneeswijzen. Uit het rapport van het KCE in 2011 blijkt dat lage rugpijn de voornaamste reden was (bijna 90%) waarom mensen in België een beroep doen op een acupuncturist. Bovendien wordt vermeld dat het gebruik van acupunctuur steeds toeneemt. Onze studie vertrekt vanuit het rapport van het KCE en tracht de beleving van patiënten met acupunctuur bij hun lage rugpijn te begrijpen.

Onderzoeksvraag: Het gebruik van acupunctuur bij patiënten met chronische lage rugpijn. In het eerste deel van deze scriptie werd de relevante informatie over acupunctuur bij chronische lage rugpijn doorzocht in 10 verschillende richtlijnen via de website van CEBAM. Nadien werden twee literatuuronderzoeken gedaan, enerzijds naar kwantitatieve studies om de evidentie van de werkzaamheid van acupuntuur na te gaan en anderzijds naar kwalitatieve studies om een overzicht te krijgen van het gebruik van acupunctuur bij chronische lage rugpijn. In het tweede deel van deze scriptie hebben we een kwalitatieve studie uitgevoerd naar het gebruik van acupunctuur bij patiënten met chronische lage rugpijn.

Methode: Bij het literatuuronderzoek werd een search uitgevoerd via Pubmed, Cochrane, CNKI (Chinese National Knowledge Infrastructure). Er werden 11 relevante systematische reviews en meta-analyses geselecteerd voor het literatuuronderzoek naar kwantitatieve studies en 11 relevante artikels voor het literatuuronderzoek naar kwalitatieve studies. Op basis daarvan hebben we in het tweede deel van deze scriptie in totaal 17 chronische lage rugpijn patiënten uit twee huisartsenpraktijken geinterviewd naar hun ervaringen met het gebruik van acupunctuur.

Resultaten: Uit het literatuuronderzoek naar kwantitatieve studies blijkt consensus te bestaan dat acupunctuur effectiever is dan geen behandeling. Er is consistent bewijs voor de toevoeging van acupunctuur aan andere therapie?n. Maar de resultaten moeten ge?nterpreteerd worden binnen de beperkingen van de studies. Uit het literatuuronderzoek naar kwalitatieve studies kwamen verschillende domeinen naar voor: redenen voor gebruik, verwachting, het ervaren van de behandeling, behandeleffecten, therapeutisch model en kostprijs. Op basis van deze gegevens hebben we een vragenlijst gemaakt voor onze kwalitatieve studie .

Conclusie: Uit onze kwalitatieve studie kwamen als redenen voor het acupunctuurgebruik ontvredenheid met de conventionele zorg, positieve ervaringen met acupunctuur door derden en interesse voor de oosterse cultuur en geneeskunde naar voor. Onze studie bevestigt de conflicterende resultaten naar de rol van verwachtingen in het resultaat van de acupunctuurbehandeling, waar positieve verwachtingen tot zowel positieve als negatieve resultaten leiden en negatieve verwachtingen ook tot positieve resultaten. De patiënten kregen te maken met een voornamelijk ?moderne? benadering van acupunctuur, die als een aanvullende behandelmethode gebruikt werd voor chronische lage rugpijn. Alle patiënten evalueerden de

ervaring tijdens de behandeling positief en de meeste (14) deelnemers ervaarden de therapeutische relatie als positief. Eerlijkheid, een persoonlijk contact en het ervaren van begrip van iemand die tijd neemt om te luisteren zijn elementen die door de deelnemers aan de studie als belangrijk naar voor werden geschoven. Ook het gevoel van veiligheid gelinkt aan het feit dat de acupunctuur door een arts werd uitgevoerd, was voor een deel van de patiënten heel belangrijk. Onze studie toont ook dat wanneer patiënten effect hebben, de relatie van ondergeschikt belang is en in de loop van de behandeling geleidelijk aan wordt opgebouwd. Bijna alle deelnemers aan de studie ervaarden een belangrijke pijnverlichting, dit soms al na de eerste sessie, maar bij de meesten was een blijvend effect merkbaar na 2-3 sessies. Het is waarschijnlijk dat mensen met positieve ervaringen zich makkelijker hebben aangemeld voor de studie zodat deze cijfers geen weerspiegeling hoeven te zijn van het effect in de ruimere populatie. De meeste patiënten bleven na de initi?le behandelkuur acupunctuur op regelmatige, meestal maandelijkse basis (ongeveer 8 tot 10 maal per jaar) gebruiken als preventie voor het terugkomen van de pijn. Uit onze studie bleek dat acupunctuur voor de meeste patiënten niet als een dure behandeling werd gezien, in vergelijking met medische (medicatie), paramedische (kinesitherapie) en andere behandelingen (osteopathie), maar dat zal ook te maken hebben met het feit dat de meesten gedeeltelijke terugbetaling kregen van het consult bij de arts-acupuncturist of een terugbetaling via het ziekenfonds.